

Uteskole ved elvebredden på Kvål

Torsdag 28. oktober dro elevene fra 5.- 7. trinn ved Rosmælen skole ned til elvebredden ved Gaula for å ha uteskole i samarbeid med prosjekt Klima, miljø og livsstil. Tema for dagen var kantskogens rolle for å hindre erosjon i forbindelse med flom, og kantskogens rike arts mangfold.

Til tross for dårlig værmelding, ble det heldigvis oppholdsvær, og da elevene kom ned til elvebredden ble de møtt av Marte Aursand og Signy R. Overbye fra prosjekt Klima, som hadde tent opp bål i gapahuken.

Kunnskap om omgivelsene våre

Undervisningen startet med en gjennomgang av bakgrunnen for kommunens prosjekt, og om Allemannsretten, og de rettigheter og plikter som regulerer vår adferd i naturen her til lands.

Det gjelder også ferdselen langs Gaula, som i tillegg er et verna vassdrag. Målet for dagen var å få innsikt i hvilke egenskaper og kvaliteter mangfoldet og skogen langs Gaula har.

Elevene fikk høre om elvas ulike løp opp gjennom tidene, og om storflommen i 1940. Da var flommen så stor at Kvålsbrua ble tatt av strømmen. Deler av den fortsatte helt ned til Melhus, og stoppet i brufoten på Gimse bru! Elevene ble oppfordret til å sjekke historiske kart for å se endringen av løpet over tid.

Kantskogens betydning

Marte Aursand fylte jord og sand på brusflasker og ristet dem for å illustrere hva som skjer med ulike jordtyper når det settes i bevegelse. Jorda blandet seg med vannet og ble med ut når flasken tømtes, mens det meste av sanden ble igjen i flasken. Forsøket ble brukt til å forstå hva som skjer med jorda langs elvebredden dersom det ikke er vegetasjon eller steinlagt flomforbygning der. Rotsystemet på trærne suger vann og binder jordmasse i et omfattende nettverk under jorda. Der det ikke er trær, blir jorda gravd ut av vannet og tatt med nedover elva av strømmen. Elevene ble med ned til elva og fikk bekreftet at det er nettopp det som skjer i virkeligheten.

Feltarbeid

Inne i kantskogen ble elevene delt inn i grupper og fikk pinner og tau for å ramme inn hvert sitt område på 1 m². Inne i ruta skulle de plukke alt de kunne finne av vegetasjon og legge det på en hvit duk. Ved hjelp av florabøker, var utfordringen å finne artenes navn og samtidig reflektere over hvilke arter det var mest av. Hver gruppes felt ble merket med nummer. Til våren skal elevene komme tilbake for å se forskjellen på artsmangfoldet i forhold til det som var der på høsten.

Læring ved å se og gjøre!

Marte Aursand gravde frem rotknoller fra gråora, og elevene fikk høre om bakteriene i knollene som omdanner nitrogen i luften til nitrogen-holdig næring for treet. Det gjør at or ikke trenger å suge næringen fra bladene og ned i rota om høsten for å forberede seg til vinteren.

Elevene fikk en grundig gjennomgang av det mangfoldet av arter som finnes i kantskogen. Da de ble gjort oppmerksom på at ny E6 skulle komme i nærheten av der vi oppholdt oss, var det mange som fikk noe å tenke på! De ble oppfordret til å sjekke nærmere hvilke planer som var lagt for området, og om hensynet til adkomsten til elva vil bli ivarettatt i planene.

Til tross for mye røyk innimellom, ble bålet i gapahuken et hyggelig møtepunkt i løpet av dagen.

(05.11.14)

Tekst og foto: Signy R. Overbye